

Warszawa, dnia 2 kwietnia 2019 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.4.12.2018

(WK-I.431.1.45.2018)

**Pani
Elżbieta Wiśniewska
Starosta Płoński**

**Starostwo Powiatowe w Płońsku
ul. Płocka 39
09-100 Płońsk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², art. 122 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami³ oraz art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴, kontrolerzy: Bogumiła Bedra – starszy inspektor, Anna Kołakowska, Agnieszka Załęska oraz Janusz Masiak – inspektorzy wojewódzcy Oddziału Kontroli Finansowej i Jednostek Samorządu Terytorialnego Wydziału Kontroli, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW), przeprowadzili kontrolę problemową w Powiecie Płońskim, z siedzibą urzędu przy ul. Płockiej 39.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

- wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 maja 2018 r.,

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092).

³ Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2017 r. poz. 978, ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.).

- przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w okresie od 1 października 2016 r. do 31 marca 2018 r.

oraz wykorzystanie dotacji otrzymanej na realizację ww. zadania w rozdziale 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna* (dalej rozdział 75515) w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 20 lutego 2019 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Staroście wystąpienie pokontrolne.

I. Wydawanie i zatrzymywanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofanie i przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami

W poddanym kontroli okresie wydano 3 374 decyzje w sprawie wydania prawa jazdy, 5 pozwoleń na kierowanie tramwajem, 432 decyzje w zakresie zatrzymania prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, 201 decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, 221 decyzji w sprawie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami, 148 decyzji w sprawie skierowania na badania lekarskie, 29 decyzji w sprawie skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego, 172 decyzje w sprawie skierowania na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu, 164 decyzje w sprawie skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii, 34 decyzje w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz 25 decyzji w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym.

Badaniu poddano 34 sprawy o wydanie prawa jazdy⁵ oraz wygenerowane profile w ww. zakresie, 5 pozwoleń na kierowanie tramwajem⁶, 5 decyzji w zakresie zatrzymania prawa jazdy⁷, 5 decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami⁸, 5 decyzji w sprawie przywrócenia uprawnień do kierowania pojazdami⁹, 5 decyzji w sprawie skierowania na badania lekarskie¹⁰, 7 decyzji w sprawie

⁵ Dotyczy osób o numerze kierowcy: 00100/17, 00250/17, 00650/17, 00500/17, 00450/17, 00150/17, 00550/17, 00200/17, 00700/17, 00600/17, 00996/17, 01100/17, 00001/17, 00600/18, 00400/18, 00050/18, 00250/18, 00300/18, 00100/18, 00900/17, 00800/17, 00350/17, 00001/18, 00225/17, 00216/17, 00525/17, 00764/17, 00523/18, 00286/17, 00007/18, 00325/18, 00225/18, 00896/17, 00888/17.

⁶ Dotyczy spraw o numerze karty kierowcy: 136/17, 4828/06, 480/17, 138/17, 1717/05.

⁷ Dotyczy spraw oznaczonych: KM.5432.363.2017, KM.5430.10.107.2017, KM.5430.10.31.2018, KM.5430.5.30.2017, KM.5430.10.90.2017.

⁸ Dotyczy spraw oznaczonych: KM 5430.6.14.2017, KM.5430.5.26.2014, KM.5430.2.338.2017, KM.5430.3.160.2017, KM.5430.3.44.2018.

⁹ Dotyczy spraw oznaczonych: KM.5432.364.2017, KM.5432.240.2017, KM5432.49.2018, KM 5432.133.2018, KM. 5432.163.2018.

¹⁰ Dotyczy spraw oznaczonych: KM.5430.5.2.2017, KM.5430.5.84.2017, KM.5430.5.98.2017, KM.5430.5.115.2017, KM.5430.5.15.2018.

skierowania na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego¹¹, 5 decyzji w sprawie skierowania na badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu¹², 5 decyzji w sprawie skierowania na kurs reedukacyjny w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii¹³, 5 zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym¹⁴ oraz 5 decyzji w sprawie przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym¹⁵.

Pracownicy wykonujący zadania związane z wydawaniem praw jazdy oraz obsługą systemu teleinformatycznego, zgodnie z wymogami zawartymi w § 3 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami¹⁶ zostali przeszkoleni w zakresie wykonywania ww. zadań co potwierdzają m.in. certyfikaty z odbytych szkoleń.

Starosta Płoński generował profil osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami w terminie i przypadkach określonych w § 5 ust. 2, 3 i 4 ww. rozporządzenia. Organ w celu wygenerowania profilu kandydata na kierowcę rejestrował wnioski o wydanie prawa jazdy w systemie teleinformatycznym po uprzednio przeprowadzonej weryfikacji złożonych dokumentów zgodnie z § 6 ww. rozporządzenia.

Poddane badaniu wnioski oraz załączniki o wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami były kompletne, a wnioski składane były na formularzu określonym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Wszystkie decyzje sporządzone na podstawie ustawy o kierujących pojazdami wydane zostały zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu, przez upoważnione osoby.

Uprawnienia do kierowania pojazdami, zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz pozwolenia na kierowania tramwajem zostały wydane na czas oznaczony zgodnie z art. 13, 16 i art. 109 ust. 2 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami. Zrealizowany został obowiązek pobierania opłaty za przywrócenie uprawnień do kierowania pojazdami, zezwoleń

¹¹ Dotyczy spraw oznaczonych: KM.5430.6.7.2017, KM.5430.6.2.2017, KM.5430.6.5.2017, KM.5430.6.11.2017, KM. 5430.6.16.2017, KM.5430.6.17.2017, KM.5430.6.2.2018.

¹² Dotyczy spraw oznaczonych: KM.5430.5.2.2017, KM.5430.5.84.2017, KM.5430.5.98.2017, KM.5430.5.115.2017, KM.5430.5.15.2018.

¹³ Dotyczy spraw oznaczonych: KM.5430.12.2.2017, KM.5430.12.58.2017, KM.5430.12.109.2017, KM.5430.12.128.2017, KM.5430.12.15.2018.

¹⁴ Dotyczy spraw oznaczonych: KM.5430.11.14.2017, KM.5430.11.27.2017, KM.5430.11.38.2017, KM.5430.11.2.2018, KM.5430.11.8.2018.

¹⁵ Dotyczy spraw oznaczonych: KM.5430.11.4.2017, KM.5430.11.24.2017, KM.5430.11.40.2017, KM.5430.11.11.2018, KM.5430.11.14.2018.

¹⁶ Rozporządzenie z dnia 24 lutego 2016 r. Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz. U. z 2016 r. poz. 231).

na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz pozwoleń na kierowanie tramwajem. Akta ewidencyjne kierowców przechowywane były zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Spełnione zostały przesłanki uzasadniające zatrzymanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydawania skierowań, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, jak również decyzji w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wydanie jednej decyzji¹⁷ z przekroczeniem miesięcznego terminu na załatwienie sprawy określonego w art. 35 § 3 kpa, bez skierowania do strony zawiadomienia o niezakończonym terminie, wskazującego przyczyny zwłoki oraz nowy termin załatwienia sprawy, czym naruszono art. 36 § 1 kpa w związku z ww. art. 35 § 3 kpa, zgodnie z którymi cyt.: *„Zakończony termin załatwienia sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...)”* oraz cyt.: *„O każdym przypadku niezakończonym terminie określonym w art. 35 (...) organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy”*. Obowiązek ten ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.
2. W podstawie prawnej 5 decyzji dotyczących przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym¹⁸ przywołano art. 109 ust. 1 i 2 ustawy o kierujących pojazdami, natomiast nie przywołano art. 109 ust. 3 ww. ustawy.
3. Wydanie pozwolenia na kierowanie tramwajem¹⁹ pomimo braku uiszczenia opłaty ewidencyjnej za wydany dokument oraz brak daty przy podpisie organu wydającego, czym naruszono wymogi § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret siódmy rozporządzenia w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców²⁰, zgodnie z którym

¹⁷ Dotyczy decyzji oznaczonej KM.5430.5.26.2014.

¹⁸ Dotyczy decyzji oznaczonych: KM.5430.11.4.2017, KM.5430.11.24.2017, KM.5430.11.40.2017, KM.5430.11.11.2018, KM.5430.11.14.2018.

¹⁹ Dotyczy sprawy nr rejestru 5143/06.

²⁰ Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców (Dz.U. z 2016 r. poz.1377).

cyt.: „Wysokość opłaty ewidencyjnej wynosi: 0,50 zł za wydanie (...) pozwolenia na kierowaniem tramwajem” oraz wymogi wzoru wniosku i decyzji o wydanie prawa jazdy lub pozwolenia stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

4. Nieprawidłowo wypełniony numer karty kierowcy we wszystkich kontrolowanych wnioskach o wydanie pozwolenia na kierowanie tramwajem²¹, czym naruszono § 10 ust. 3 pkt 1 lit b rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.

Ponadto ustalono, że w przypadku trzech wniosków²² o wydanie uprawnienia do kierowania tramwajem zamieszczono adnotację, że decyzja nie podlega opłacie skarbowej wskazując publikator aktu prawnego, jednakże nie wskazano podstawy prawnej jej zwolnienia, czym naruszono wymogi § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²³.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie wydawania i zatrzymywania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadania w zakresie: kompletności profilu osoby ubiegającej się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kompletności wniosków oraz ich załączników oraz podanych badaniu decyzji, zachowania właściwości rzeczowej i miejscowej organu, spełnienia przesłanek uzasadniających wydanie, zatrzymanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, a także cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami oraz wydawania skierowań, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, jak również decyzji w sprawie wydania zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, obowiązku pobrania opłaty za wydanie uprawnienia do kierowania pojazdami, przywrócenie uprawnień do kierowania pojazdami oraz zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, przechowywania akt ewidencyjnych kierowców, zachowania okresu, na jaki uprawnienie do kierowania pojazdami, zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym oraz pozwolenie na kierowanie tramwajem może być wydane.

²¹ Dotyczy spraw o nr. rejestru: 493/12, 5143/06, 5193/05, 127/17, 127/17 z 27.01.2017 r.

²² Nr rejestru wniosku: 5193/05, 493/12, 5143/06.

²³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1330).

Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadek nieterminowego wydawania decyzji w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdem, a także pozostałe stwierdzone uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

II. Przygotowanie systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej

W kontrolowanym okresie na terenie Powiatu Płońskiego (dalej Powiat) w 2017 r. wyznaczono, zgodnie z art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej²⁴, cztery punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, w których świadczona była nieodpłatna pomoc prawna, usytuowane w czterech lokalach pochodzących z zasobu powiatu i gmin wchodzących w skład powiatu w tym:

- a) dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, w której nieodpłatnej pomocy prawnej udzielają adwokaci lub radcy prawni, zlokalizowane w lokalu przy ul. Płockiej 39 w Płońsku w budynku Starostwa Powiatowego oraz lokalu umiejscowionym w budynku Urzędu Miejskiego w Raciążu przy pl. Adama Mickiewicza 17,
- b) dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzone przez organizację pozarządową, w której nieodpłatnej pomocy prawnej udzielają radcy prawni, zlokalizowane w lokalu należącym do Urzędu Gminy Nowe Miasto ul. Apteczna 8 oraz w lokalu Urzędu Gminy Naruszewo 19 A.

Kontroli poddano lokal, w którym nieodpłatnej pomocy prawnej udzielają adwokaci i radcy prawni zlokalizowany w budynku Starostwa Powiatowego w Płońsku przy ul. Płockiej 39 oraz lokal prowadzony przez organizację pozarządową zlokalizowany w budynku Urzędu Gminy Naruszewo 19 A, stwierdzając, że lokale zostały dostosowane do wymogów określonych w § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej²⁵.

Jednocześnie ustalono, że ww. pomoc udzielana była we wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ww. ustawy.

²⁴ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, z późn. zm., dalej ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej).

²⁵ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2492).

Powiat Płoński realizował w 2017 r. zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej wspólnie z 3 gminami²⁶, z którymi w myśl art. 9 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. zawarł porozumienie w sprawie zasad i trybu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Przedmiotowe porozumienia poddano kontroli stwierdzając, że zawierały one w szczególności informacje określone w art. 9 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Nieodpłatna pomoc prawna na terenie Powiatu Płońskiego udzielana była na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem, a Okręgową Radą Adwokacką w Płocku oraz Okręgową Izbą Radców Prawnych w Olsztynie. Powyższe porozumienia zawarto w dniu 7 listopada 2016 r.

W dniu 2 stycznia 2017 r. Starosta Płoński zawarł umowy na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej z adwokatem i radcą prawnym. Badaniu poddano wszystkie umowy ustalając, że spełniały one wymagania określone w art. 6 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 11 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzenie dwóch punktów powierzono organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego. Fundacja TOGATUS PRO BONO z siedzibą w Olsztynie ul. Warmińska 7/1 udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. wyłoniona została w otwartym konkursie ofert, zgodnie z art. 11 ust. 2 ww. ustawy. Otwarty konkurs ofert przeprowadzono w trybie określonym w art. 11 - 15 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²⁷. Starosta Płoński 4 stycznia 2017 r. zawarł z wyłonioną organizacją pozarządową dwie umowy dotyczące realizacji zadania publicznego pod nazwą „Powierzenie organizacji pozarządowej prowadzenie dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie płońskim w miejscowości Nowe Miasto oraz Naruszewo”, w myśl art. 15 ust. 4 ww. ustawy.

Starosta Płoński przekazał Wojewodzie Mazowieckiemu w terminie²⁸ określonym w art. 12 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu za 2017 r. Ww. informacja zawierała informacje wymienione w § 8 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz została sporządzona na formularzu zgodnym z wzorem stanowiącym załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia.

²⁶ Dotyczy:

- Gminy Raciąż zgodnie z porozumieniem OS.033.4.34.2016 z dnia 15.11.2016 r.,
- Gminy Nowe Miasto zgodnie z porozumieniem OS.033.4.34.2016 z dnia 15.11.2016 r.,
- Gminy Naruszewo zgodnie z porozumieniem OS.033.4.34.2016 z dnia 17.11.2016 r.

²⁷ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, z późn. zm.).

²⁸ Informacja zbiorcza została przekazana w dniu 27 lutego 2018 r.

Osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach zlokalizowanych na terenie powiatu przekazywały Staroście Płońskiemu karty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz oświadczenia składane przez osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z art. 7 ust. 2 oraz 11 ust. 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Badaniu poddano 60²⁹ kart nieodpłatnej pomocy prawnej oraz 19³⁰ ww. oświadczeń.

Informacja o lokalizacji punktów wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których była udzielana nieodpłatna pomoc prawna została zamieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (dalej BIP) Starostwa Powiatu Płońskiego. Powyższa informacja zawierała dane, o których mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezawiadomienie Wojewody Mazowieckiego o zawartych porozumieniach³¹ pomiędzy Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Okręgową Radą Adwokacką w Płocku, czym naruszono art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, który stanowi, że cyt.: *„O każdym zawartym porozumieniu (...) powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę.”*
2. Niewskazanie w umowie nr 2 z 2 stycznia 2017 r. zawartej pomiędzy Starostą Płońskim, a adwokatem na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w lokalu Starostwa Powiatowego w Płońsku przy ul. Płockiej 39, zasad zapewniania przez adwokata zastępstwa, w przypadku gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej. Powyższym naruszono art. 6 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy zgodnie z którym cyt.: *„Umowa zawiera w szczególności (...) zasady zapewnienia przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielić nieodpłatnej pomocy prawnej”.*

Ponadto stwierdzono, że:

- przyjęto dziesięć oświadczeń od osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej niezawierających wszystkich danych, a mianowicie:

²⁹ W tym: 40 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez adwokatów lub radcę prawnego oraz 20 kart wypełnionych w punktach prowadzonych przez organizację pozarządową.

³⁰ W tym: 10 oświadczeń złożonych, w trybie art. 4.ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, 1 oświadczenie złożone, w trybie art. 4 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy oraz 8 oświadczeń złożonych w trybie art. 4.ust. 3 ww. ustawy.

³¹ Porozumienie zawarte 7 listopada 2016 r.

- a) w oświadczeniu z dnia 2 sierpnia 2017 r., złożonym w trybie art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej – nie wskazano przyczyn, na podstawie których osoba była uprawniona do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej;
- b) w trzech oświadczeniach³² złożonych w trybie art. 4 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej – nie wskazano adresu zamieszkania;
- c) w siedmiu oświadczeniach³³ złożonych w trybie art. 4 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej – nie wskazano przyczyn, na podstawie których osoby były uprawnione do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, a ponadto w jednym z tych oświadczeń – nie podano daty przy podpisie osoby uprawnionej³⁴.

Ponadto stwierdzono, że wszystkie poddane kontroli oświadczenia złożone w trybie art. 4 ust. 4 ww. ustawy złożone zostały na druku niezgodnym ze wzorem, w którym brakowało możliwości zaznaczenia, że osoba uprawniona posiada dokument potwierdzający ciężę .

- przyjęto dwie karty nieodpłatnej pomocy prawnej³⁵, wypełnione przez osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządową, sporządzone na nieaktualnym wzorze, w którym brakowało możliwości zaznaczenia, że osoba uprawniona posiada dokument potwierdzający ciężę. Obowiązek wskazania powyższych danych wynika z poz. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- w zbiorczej informacji o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej za 2017 r. wskazano błędne liczby przyjętych oświadczeń:
 - a) o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. zamieszczono informację o przyjęciu 95 ww. oświadczeń, natomiast w toku kontroli ustalono, że przyjęto jedno oświadczenie;
 - b) o których mowa w art. 4 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, tj. zamieszczono informację o przyjęciu 95 ww. oświadczeń, natomiast w toku kontroli ustalono, że przyjęto 112 takich oświadczeń.

³² Dotyczy oświadczeń z: 18.01.2017 r., 1.02.2017 r. oraz 16.03.2017 r.

³³ Dotyczy oświadczeń z: 20.11.2017 r., 9.11.2017 r., 23.05.2017 r., 16.03.2017 r., 22.03.2017 r., 30.03.2017 r. oraz oświadczenie złożone przez [REDAKTOWANE]

³⁴ Dotyczy oświadczenia złożonego przez [REDAKTOWANE]

³⁵ Dotyczy karty z: 12.01.2017 r. oraz 23.01.2017 r.

Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono, iż w Urzędzie Gminy Nowe Miasto i Urzędzie Miejskim w Raciążu nie zamieszczono w BIP danych, o których mowa w § 4 rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej. Powyższe dane umieszczone zostały na stronach internetowych ww. jednostek, przy czym w przypadku Urzędu Gminy Nowe Miasto zamieszczono nieaktualną informację o udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej dotyczącą uprawnień przysługujących osobie w ciąży, a w przypadku Urzędu Miejskiego w Raciążu w informacji dotyczącej godzin świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej wskazano nieaktualne godziny jej udzielania³⁶.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie przygotowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że wyznaczono prawidłową liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, udzielano nieodpłatnej pomocy prawnej w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, udostępniono na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Płońsku wymagane informacje, terminowo zawarto kompletne porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką w Płocku i Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie, zawarto umowy z adwokatami i radcami prawnymi w terminie umożliwiającym realizację zadania, prawidłowo przeprowadzono otwarte konkursy ofert oraz terminowo przekazano wojewodzie zbiorczą informację o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Mając natomiast na uwadze, że nie poinformowano wojewody o zawartych porozumieniach pomiędzy Okręgową Radą Adwokacką w Płocku i Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz zawarto niekompletne umowy z adwokatami udzielającymi nieodpłatnej pomocy prawnej oraz stwierdzono inne wskazane powyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

III. Wykorzystanie dotacji otrzymanej na realizację zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania dotacji otrzymanej w 2017 r. z budżetu Wojewody Mazowieckiego w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

³⁶ Tj. poniedziałek, środa, piątek godz. 9 -13, wtorek godz. 8 -12, czwartek 12 – 16, podczas gdy w porozumieniu wskazano godziny przyjęć 9 - 13.

W 2017 r. Powiat na sfinansowanie zadania zleconego z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, otrzymał z MUW dotację celową w kwocie 250 416,00 zł. Jak wynika z ksiąg rachunkowych oraz zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał roku 2017 (dalej sprawozdanie Rb-50) dotację wykorzystano w kwocie 250 176,26 zł, tj. w 99,90 %. Niewykorzystana dotacja w kwocie 239,74 zł zwrócona została na rachunek bankowy MUW³⁷, z zachowaniem terminu ustalonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania otrzymanej dotacji stwierdzono, że:

1. Kwota przekazanej dotacji do Powiatu w wysokości 250 416,00 zł wynikała z prawidłowego wyliczenia – zgodnego z zasadą ustaloną w art. 20 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
2. Powiat otrzymaną dotację na obsługę zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej przeznaczył na wynagrodzenia w kwocie 242 904,00 zł i na koszty obsługi organizacyjno-technicznej w kwocie 7 272,26 zł – co stanowi, odpowiednio – 97 % i 2,90 % otrzymanej dotacji i jest zgodne z postanowieniami art. 20 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.
3. Starosta Płoński, w związku z realizacją zadania zleconego na świadczenie usług nieodpłatnej pomocy prawnej, wypłacił wynagrodzenie w kwocie 121 452,00 zł zgodnie z zawartymi umowami z radcą prawnym³⁸ oraz z adwokatem prowadzącym Kancelarię Adwokacką³⁹, ponadto przekazał na realizację zadania kwotę dotacji w wysokości 121 452,00 zł Fundacji TOGATUS PRO BONO z siedzibą przy ul. Warmińskiej 7/1, 10-544 Olsztyn (dalej Fundacja) zgodnie z zawartymi umowami⁴⁰ na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

³⁷ Wyciąg bankowy nr 10 z 15 stycznia 2018 r.

³⁸ Umowa nr 1/2017 zawarta 2 stycznia 2017 r. [redacted]

³⁹ Umowa nr 2/2017 zawarta 2 stycznia 2017 r. [redacted]

⁴⁰ Umowy zawarte 4 stycznia 2017 r. o numerach:

- 11/2017 na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w miejscowości Naruszewo, na podstawie której Powiat przekazał środki pieniężne na realizację zadania w kwocie 60 726,00 zł,
- 12/2017 na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w miejscowości Nowe Miasto, na podstawie której Powiat przekazał środki pieniężne na realizację zadania w kwocie 60 726,00 zł.

W ww. umowach Fundacja zobowiązana została do przekazania na realizację zadania publicznego kwoty 17 700,00 zł na każdy z punktów, w tym wkładu osobowego o wartości 10 800,00 zł i wkładu rzeczowego o wartości 6 900,00 zł.

4. Fundacja, zgodnie z zawartymi umowami na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, sporządziła sprawozdania⁴¹ z wykorzystania środków dotacji w kwocie 121 452,00 zł i wkładu własnego w kwocie 35 400,00 zł. Sprawozdania pod względem merytorycznym⁴² sprawdzone zostały i zatwierdzone 9 lutego 2018 r. z up. Starosty przez Naczelnika Wydziału Ogólno-Administracyjnego i Promocji. W sprawozdaniach (część II pkt 5 *Zestawienie faktur (rachunków) związanych z realizacją zadania publicznego* ppkt II) nie wykazano kosztów obsługi zadania publicznego poniesionych przez zleceniobiorcę. Powiat do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie przeprowadził kontroli w zakresie wydatkowania dotacji oraz wykazanego wkładu własnego, o której mowa w § 9 umów zawartych z Fundacją.
5. Koszt jednej porady prawnej udzielanej przez radcę prawnego oraz adwokata wyniósł 275,40 zł, przez Fundację – 372,55 zł, średni koszt porady w Powiecie wyniósł 316,69 zł⁴³.
6. Do środków otrzymanych z dotacji w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej w Starostwie prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgowa dochodów i wydatków.
7. Sprawdzone zapisy księgowe w ewidencji wydatków spełniały wymogi art. 20 ustawy o rachunkowości⁴⁴.
8. Sprawdzone dowody źródłowe będące podstawą dokonanych wydatków spełniały wymogi art. 21 i 22 ww. ustawy.
9. Wydatki realizowane ze środków dotacji klasyfikowane były zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej⁴⁵.
10. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 sporządzonym przez Powiat wynikały z ewidencji księgowej wydatków.
11. Powiat nie dokonywał lokat wolnych środków z dotacji, co potwierdził Starosta Płoński w oświadczeniu z 11 lipca 2018 r.

⁴¹ Sprawozdania sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 r. poz. 1300). Od 29 października 2018 r. obowiązuje rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057).

⁴² Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika Oddziału Księgowości w Wydziale Finansowym z 17 lipca 2018 r. cyt. „(...) *Sprawozdania sprawdzono pod względem formalno-rachunkowym i zostały przyjęte bez uwag przez Wydział Finansowy*”.

⁴³ Udzielono łącznie 767 porad, w tym 326 w punktach prowadzonych przez Fundację.

⁴⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.).

⁴⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji budżetowej – Dz. U. z 2014 r., poz. 1053, ze zm.).

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono osiągnięcie w 2017 r. przez Powiat dochodu w kwocie 2,87 zł z tytułu odsetek pozyskanych w wyniku gromadzenia środków pieniężnych dotacji na oprocentowanym rachunku bankowym. W dniu 31 lipca 2018 r. (wyciąg bankowy nr 129), 95 % ww. kwoty, tj. 2,73 zł Powiat przekazał na rachunek bankowy MUW⁴⁶.

W związku z powyższymi ustaleniami informuję Panią Starostę, że wykorzystanie dotacji otrzymanej w 2017 r. na realizację wydatków w rozdziale 75515 klasyfikacji budżetowej zostało ocenione **pozytywnie pomimo uchybienia**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Panią Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Przestrzegania w toku prowadzonych postępowań przepisów kpa, poprzez wydawanie decyzji w zakresie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami w terminie określonym w art. 35 § 3 kpa, a w przypadku niezafatwienia sprawy w terminie skierowania do strony postępowania zawiadomienia o niezafatwieniu sprawy, stosownie do art. 36 kpa.
2. Przywoływania właściwych podstaw prawnych w decyzjach dotyczących przedłużenia ważności zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym, zgodnie z art. 109 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami.
3. Wydawania pozwoleń na kierowanie tramwajem po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej za wydany dokument oraz umieszczania daty przy podpisie organu wydającego, zgodnie z wymogiem § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret siódmy rozporządzenia w sprawie opłaty ewidencyjnej oraz wymogiem stanowiącym w załączniku do rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
4. Poprawnego wypełniania numeru karty kierowcy we wnioskach o wydanie pozwolenia na kierowanie tramwajem, zgodnie z § 10 ust. 3 pkt 1 lit b rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
5. Zawiadamiania Wojewody Mazowieckiego o zawartych porozumieniach pomiędzy Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Okręgową Radą Adwokacką w Płocku, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

⁴⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Wicestarosty Płońskiego z 19 lipca 2018 r. z kwoty odsetek, tj. 2,87 zł dokonano potrącenia 5% na podstawie art. 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, ze zm.).

6. Wskazywania w umowach zawartych z adwokatem na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej zasad zapewniania przez adwokata zastępstwa, w przypadku gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej, zgodnie z wymogiem art. 6 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy.
7. Kontroli w zakresie prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wydatkowania przekazanej dotacji w 2017 r. na realizację zadania publicznego przez Fundację *Togatus Pro Bono* z siedzibą przy ul. Warmińskiej 7/1 w (10-544) Olsztynie, udokumentowania wydatków zadania, ujęcia w księgach rachunkowych i wykazania danych na ich podstawie w rocznym sprawozdaniu przesłanym do Powiatu. O wyniku kontroli należy niezwłocznie poinformować MUW.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność :

- weryfikacji wniosków o wydanie uprawnienia do kierowania tramwajem i zamieszczania w adnotacji podstawy prawnej zwolnienia z opłaty, zgodnie z wymogiem § 4 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej⁴⁷,
- przypomnienia władzom gmin na obszarze których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej o konieczności zamieszczania na stronie BIP informacji o których mowa w § 4 ww. rozporządzenia w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej,
- przyjmowania kompletnych oświadczeń od osób uprawnionych do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, na obowiązujących wzorach formularzy oświadczeń,
- przyjmowania kart nieodpłatnej pomocy prawnej przez osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządową, na aktualnych wzorach zawierających wszystkie wymagane elementy,
- prawidłowego sporządzania zbiorczej informacji z wykonania zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy w zakresie liczby przyjętych oświadczeń.

Ponadto zobowiązuję Panią Starostę do wpłaty na rachunek bankowy MUW nr 36 1010 1010 0100 6722 3100 0000, pozostałej kwoty odsetek w wysokości 0,14 zł (stanowiącej 5% wysokości wyliczonych odsetek z tytułu gromadzenia środków z dotacji na oprocentowanym rachunku

⁴⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1330).

bankowym), dział 755 – *Wymiar sprawiedliwości*, rozdział 75515 – *Nieodpłatna pomoc prawna*, § 0920 – *Wpływy z pozostałych odsetek*.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią Starostę na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

*Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli*